

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

2RKÄ02 Religionsvetenskap III – inriktning mot arbete i
gymnasieskolan, 15 högskolepoäng

Study of Religions III - for Upper Secondary School Teachers, 15
credits

Huvudområde

Religionsvetenskap

Ämnesgrupp

Religionsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2011-12-15

Senast reviderad 2013-06-03 av Fakulteten för konst och humaniora. Rev. av mål och
litteraturlista.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Religionsvetenskap I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 1-30hp samt

Religionsvetenskap II - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 31-60hp eller
motsvarande.

Mål

Övergripande förväntade studieresultat för kursen som helhet

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- problematisera lärarens uppdrag i relation till aktuell forskning i ämnet och ämnets didaktik;
- med utgångspunkt i aktuell forskning värdera ämnesdidaktiska ställningstaganden i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för;
- kritiskt bearbeta, värdera, sammanfatta samt för andra presentera religionsvetenskaplig litteratur inom området teori och metod samt aktivt och med tydliga argument delta i en religionsvetenskaplig metod- och teoridiskussion;
- självständigt och i förhållande till tidigare progressionsnivåer fördjupa sig inom ett empiriskt, religionsvetenskapligt område och i tal och skrift inför andra kunna uppvisa fördjupade kunskaper och reflektionsförmåga inom detta område;

Förväntade läranderesultat delkurs 1: Klassisk religionsvetenskaplig teori

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- identifiera och namnge historiskt inflytelserika personer inom humanistiskt och samhällsvetenskapligt orienterad religionsvetenskap, samt redogöra för deras bidrag till ämnets utveckling;
- resonera kring förhållandet mellan teoretisk religionsvetenskaplig utveckling, allmänna samhällsförändringar och förändringar i skolämnet religionskunskap;
- självständigt bearbeta och inför andra muntligen och skriftligen presentera religionsvetenskaplig litteratur inom teoriområdet;

Förväntade läranderesultat delkurs 2: Religionsvetenskaplig metodologi

Efter avslutad kurs ska den studerande, med särskild hänsyn tagen till ämnets didaktik, kunna:

- i tydliga frågeställningar formulera relevanta religionsvetenskapliga problem;
- värdera olika religionsvetenskapliga metoder i relation till olika frågeställningar och olika former av empiriskt material;
- föreslå och tillämpa metoder för insamling och bearbetning av material relevant för religionsvetenskapliga problemområden.

Förväntade läranderesultat delkurs 3: Ämnesfördjupning

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- med viss självständighet inventera aktuell forskning och identifiera standardverk inom ett empiriskt fördjupningsområde;
- producera en formalia- och layoutmässigt korrekt skriftlig redovisning av fördjupade kunskaper inom det empiriska fördjupningsområdet, inkluderande ämnesdidaktiska reflektioner kring de fördjupade kunskapernas värde för den framtida yrkesutövningen;
- producera en religionsvetenskaplig recension av en monografi inom det empiriska fördjupningsområdet;
- självständigt förbereda och inför andra studenter genomföra en lektion baserad på de fördjupade kunskaperna inom det empiriska fördjupningsområdet samt på didaktisk reflektion relaterad till de verksamhetsområden som utbildningen förbereder för.

Innehåll

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare progressionsnivå fördjupar framför allt kursens inledande två delkurser teoretiska och metodologiska aspekter av religionsvetenskapen, med ett ökat fokus på studenters självständiga reflektions- och värderingsförmåga, samt praktiska tillämpning av såväl teorier som metoder.

Professionsbas och professionell progression

Samtliga delkurser relateras till ämnesdidaktik med en i förhållande till tidigare progressionsnivåer ökat teoretiskt och metodologiskt utbildningsvetenskapligt fokus.

De delar av undervisningen som är obligatoriska anvisas av läraren.

Delkurs 1 Klassisk religionsvetenskaplig teori 5 högskolepoäng

Kursen syftar till att studenten ska tillgodogöra sig, i förhållande till tidigare progressionsnivåer, fördjupade kunskaper i teoretiska traditioner och kritiska förhållningssätt till det religionsvetenskapliga materialet. Stor vikt läggs vid att studenter får insikter i ämnets vetenskaphistoriska förändring, dess idéhistoriska och samhälleliga sammanhang samt hur förändringar inom ämnet kan knytas till förändringar i skolans religionskunskapsundervisning.

Delkurs 2 Religionsvetenskaplig metodologi 5 högskolepoäng

Kursen syftar till att studenten ska tillgodogöra sig, i förhållande till tidigare

progressionsnivåer, fördjupade kunskaper i metodologiska överväganden och analysmetodik. Studierna utgår från metodologiska resonemang men konkretiseras även i praktiska övningar. Särskild vikt läggs vid olika metoders relevans för frågeställningar relaterade till ämnets didaktik.

Delkursen erbjuds i två varianter. I den humanistiska varianten ligger tonvikten på historiografi, text- och bildanalys, retorik och semiotik. I den samhällsvetenskapliga varianten ligger tonvikten på metoder för att arbeta med interjuver, enkäter och statistik samt för att genomföra deltagande observation.

Delkurs 3 Ämnesfördjupning 5 högskolepoäng

Under kursens gång ska studenten i förhållande till tidigare progressionsnivåer fördjupa sig i ett av följande empiriska områden:

- Forntida religioner
- Judendom
- Kristendom
- Islam
- Hinduism
- Buddhism
- Östasiens religioner
- Ursprungsfolks religioner i Amerika, Afrika och Oceanien
- Nyreligiösa rörelser och nyandlighet

Träning i att på olika sätt förmedla de fördjupade kunskaperna ingår i kursen. Särskild vikt läggs vid att studenten relaterar de fördjupade kunskaperna till den framtida rollen som ämneslärare i religionskunskap.

De delar av undervisningen som är obligatoriska anvisas av läraren.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar. Skriftliga och muntliga uppgifter förekommer.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs att studenten uppnått betyget Väl godkänd på minst 10 av 15 högskolepoäng.

Delkurs 1 examineras genom:

1. Aktivt deltagande i seminarier.
2. Kontinuerliga inlämningsuppgifter på kurslitteraturen.

Delkurs 2 examineras genom:

1. Aktivt deltagande i seminarier och laborationer.
2. Genomförande och dokumenterande av metodövningar enskilt och/eller i grupp.

Delkurs 3 examineras genom:

1. Inlämningsuppgifter.
2. Förberedandet och det muntliga genomförandet av en kortare föreläsning baserad på vald litteratur.

För samtliga delkurser gäller att frånvaro från seminarier måste kompletteras skriftligt. Omtentamen erbjuds inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Övergripande ämnesdidaktisk litteratur

Under samtliga delkurser används artiklar ur följande on-linetidskrifter tillgängliga via biblioteket:

British journal of religious education

International journal of education and religion

Religious education

Teaching theology and religion

Artiklar anvisas av lärare, alternativt väljs av studenten i samråd med lärare.

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Klassisk religionsvetenskaplig teori 5 hp

Berger, Peter L. *The sacred canopy: elements of a sociological theory of religion*, Doubleday. Senaste upplagan, 229s.

Douglas, Mary. *Renhet och fara: En analys av begreppen orenande och tabu*, Nya Doxa. Senaste upplagan eller engelsk utgåva. 256s. (i urval)

Ginzburg, Carlo. *Osten och maskarna: En 1500-talsmjölnares tankar om skapelsen*, Ordfront. Senaste upplagan eller engelsk utgåva. 242s.

Lincoln, Bruce. *Holy Terrors: Thinking about Religion after September 11*, University of Chicago Press. Senaste upplagan. 142s. (i urval)

Artiklar anvisade av lärare

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Religionsvetenskaplig metodologi 5 hp

Humanistisk variant

Culler, Jonathan. *Litteraturteori: en mycket kort introduktion*. Studentlitteratur, Senaste upplagan. 166 s.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur, Senaste upplagan. I urval, c:a 300 sidor.

Tosh, John. *Historisk teori och metod*, Studentlitteratur, Senaste upplagan. 288 s.

Övrigt arbetsmaterial samt artiklar 150

Samhällsvetenskaplig variant

Eliasson, Annika. *Kvantitativ metod från början*, Studentlitteratur. Senaste upplagan, 165s.

Kajiser, Lars & Öhlander, Magnus (red.) *Etnologiskt fältarbete*, Studentlitteratur. Senaste upplagan (i urval ca 250 s).

Repstad, Pål. *Närhet och distans: kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*, Studentlitteratur. Senaste upplagan. 191s.

Övrigt arbetsmaterial samt artiklar 150s.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Ämnesfördjupning 5 hp

Litteratur väljs i samråd med handledare, men ska innefatta ett klassiskt verk, ett exempel på nyare forskning och minst tre vetenskapliga artiklar. Minst en av artiklarna ska vara av ämnesdidaktisk karaktär.